

جمهوری اسلامی ایران
مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیت

شماره: ۴۴۷، ج ۹۸
تاریخ: ۱۷، ۴، ۱۳۹۸
پیت:

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه هزار و صد و نود و ششم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۵ مشتمل بر بررسی یک لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می گردد:

دستور: لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری چک.

ماده ۱، بند ۳: اصطلاح «عواید» به معنی وجوهی است ...

بررسی: با توجه به بند ۱ ماده ۱ و لزوم سرمایه گذاری طرف ایرانی در قلمرو دولت چک و بر اساس قوانین و مقررات آن دولت، عوائد بر اساس قوانین و مقررات دولت چک، شامل عوائد حاصل از ربا و سایر محرّمات نیز می شود.

ماده ۲، بند ۱: هر یک از طرف های متعاقد اتباع خود به ...

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که با توجه به بند ۱ ماده ۱ و عمل نمودن در قلمرو طرف مقابل و بر اساس قوانین و مقررات طرف مقابل و با توجه به بند ۳ ماده ۲ مبنی شمول عوائد نسبت به عوائد حاصل از کارمزد و ربا، اطلاق فراهم نمودن زمینه سرمایه گذاری بر اساس قوانین دولت جمهوری چک، شامل فراهم نمودن زمینه سرمایه گذاری در امور ربوی و ... می شود.

این ایراد در بند ۱ ماده ۳ و بند ۱ ماده ۴ و بند ۱ ماده ۵ نیز جاری است.

ماده ۷، بند ۱: سرمایه گذاری های اشخاص حقیقی و حقوقی هر یک ...

بررسی: برخوردار شدن سرمایه گذار دولت چک از رفتاری که دولت چک نسبت به سرمایه گذار ایرانی یا طراک ثالث در شرایط مذکور می نماید، موجب اعطای ربا به سرمایه گذار دولت جمهوری چک توسط طرف ایرانی می گردد.

ماده ۹، بند ۱، بخش «ج»: هر گونه وجوه پرداختی ناشی از جبران ...

بررسی: مبنیاً بر ایراد بند ۱ ماده ۷، دارای ایراد است.

ماده ۹، بند ۳: چنانچه انتقالات موضوع بند «۱» در مدتی ... بین سرمایه گذار و نهاد مالی سرمایه گذار ...

بررسی: لازم است عبارت بطور دقیق ترجمه شود و ظاهراً «سرمایه گذار» در سطر سوم اشتباه بوده و لازم است، به «سرمایه پذیر» تبدیل گردد.

ماده ۱۰، بند الف: جانشینی مزبور توسط طرف ...

بررسی: در مواردی که جانشینی و شناختن جانشین و اعتبار دادن به آن دارای ایراد است - مانند جانشینی دولت اسرائیل و فردی صهیونیست- جانشینی مذکور دارای ایراد است.

ماده ۱۱، بند ۲: چنانچه طرف متعاقد سرمایه پذیر و سرمایه گذار ...

بررسی: مفاد این بند رسمیت دادن به دادگاه طرف مقابل و اعتبار دادن به حکم فرد غیرمسلمان بوده و خلاف ذرع و احکام اولیه اسلام می باشد. (اتفاق آراء، ۸ رای)

ماده ۱۱، بند ۵، بخش الف: قواعد داوری انستیرال ...

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که رعایت نمودن قواعد داوری مذکور که حاوی مطالب خلاف شرع است دارای ایراد می باشد.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که در صورتی طرف ایرانی می بیند که قواعد مذکور خلاف شرع است به آن عمل نمی کند.

ماده ۱۱، بند ۸: اگر از تاریخی که سرمایه گذار ...

پژوهش: مرور زمان موجب تضییع حقوق سرمایه گذار شده و خلاف شرع می باشد مگر این که گفته شود که سرمایه گذار بر اساس موافقتنامه از حق خود گذشته و اقدام بر صرف نظر نمودن از حق خود نموده است.

ماده ۱۱، بند ۹: داوری بر اساس قانون با توجه به ...

پژوهش: با توجه به این که کنوانسیون معاهدات وین و سایر قواعد حاکم حقوق بین الملل دارای ایراد است، تصمیم گیری در داوری بر اساس این امور دارای ایراد است.

ماده ۱۲، بند ۱: کلیه اختلافهای بین طرفهای متعاقد ...

پژوهش: نظر بعضی از اعضاء این بود که مفاد این بند از باب رکون به ظلمه و طاغوت خلاف شرع و احکام اولیه می باشد و با دست خود و اختیار خود نمی توانیم وارد این موافقتنامه و این امور شویم.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که رجوع به طاغوت که از آن نهی شده است شامل مقام که توافق می باشد نمی گردد و در مقام نوعی توافق است که چه بسا عمل به آن وجوب شرعی ندارد. و یا این که مراد از رجوع به طاغوت - که مورد نهی است - رجوع به نظام طاغوتی می باشد نه رجوع به شخص.

همچنین نظر بعضی از اعضاء این بود که بعید نیست که این گونه امور به مجلس شورای اسلامی تفویض شده باشد.

و علی ای حال با توجه به اصل ۱۳۹ قانون اساسی رجوع نمودن به ایشان در مواردی که طرف دعوی خارجی باشد با تصویب مجلس شورای اسلامی بلامانع است و با توجه به تصریح این اصل، اصل ۴ نمی تواند آن را نقض کند.

ماده ۱۲، بند ۲: در مواردی که سر داور باید ...

پژوهش: لازم است لفظ «از» در ابتدای سطر پنجم، قبل از عبارت «انجام وظیفه» و بعد از عبارت «معاون رئیس نیز» اضافه شود.

ماده ۱۴: منع برخورداری از منافع ...

پژوهش: مفاد این ماده فی الجمله دارای ابهام است، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان
محمد محمدی زنده